

Rok svatého Pavla (2)

JÁ TĚ CHCI POSLAT DALEKO

Pobyl nějaký čas s učedníky v Damašku a začal hlásat Ježíše, že je to Boží syn. Vystupoval s rozhodností stále větší a židy v Damašku přiváděl z míry, když dokazoval, že Ježíš je Mesiáš. (Sk 9, 19-20.22) Krátce po obrácení však Pavel odchází do Arábie a opět se vrací do Damašku. (srov. Gal 1,17) Kde přesně v Arábii byl a co dělal, nevíme. Můžeme však mít za prokázané, že ve víře ho nepoučovali apoštolové, ale radostnou zvěst evangelia přijal od samotného Krista, jak sám o tom v listech píše.

Jako kazatel začal být v Damašku nepohodlný. Dobrodružný útěk z města přejde autor Sk jedinou větou: *Ale jeho učedníci se ho ujali a v noci ho spustili v koši po provazech z hradeb* (Sk 9,25). Druhý list Korint'ánům připomíná, že se tak stalo za krále Arey. Damašským králem se stal v roce 39 za vlády císaře Caliguly a brzy nato zemřel. K Pavlovu útěku tedy dochází nejpozději v tomto roce. Jestliže podle Gal 1, 17 byl v Damašku a Arábii tři roky, pak k jeho obrácení došlo v roce 36 po Kr.

Po útěku z Damašku se Pavel poprvé od svého obrácení dostává do Jeruzaléma. Znovu zažívá nedůvěru, ale ujímá se ho učedník Barnabáš. S jeho podporou se dostává k apoštolům. U Petra *jsem pobyl patnáct dní a z ostatních apoštolů jsem viděl jen Jakuba, bratra Páně.* (Gal 1, 18-19) Pavel vystupoval neohroženě spolu s obcí věřících. Když se vyskytlo nebezpečí, postarali se bratři, aby ho doprovodili do Cesareje Přímořské (srov. Sk, 9,26-30) a *odtamud ho vypravili do Tarsu.* (Sk 9, 30) Jak dlouho zde zůstal, nevíme. Tradiční datování uvádí roky 39 - 43 po Kr.

Velkou roli hrála v Pavlově životě Antiochie. Když se otevřela možnost šířit zde evangelium mezi pohany, přivádí sem Barnabáš Pavla, který tu stráví jeden rok a pak je vyslán do Jeruzaléma se sbírkou na pomoc křesťanům v Judsku. Pravděpodobně se tak stalo v roce 45 nebo 46. (srov. Sk 11, 25-26) Antiochie se však pro Pavla stává základnou jeho misijní činnosti.

Tradičně se jeho hlásání evangelia rozděluje na tzv. tři misijní cesty. Toto rozdělení však pochází z pozdější doby z důvodu lepší orientace v Pavlově životě. V Písmu nenajdeme zmínku o tom, že by sám Pavel počítal se třemi cestami. Pro něj se jedná o jedno hlásání Krista, při kterém po souši i po moři urazil obdivuhodných 16.000 kilometrů.

RADOSTNÁ ZVĚST NEJSOU KOUZLA

Z Jeruzaléma se vrací Pavel do Antiochie roku 46 společně s Barnabášem a také s Janem Markem, křesťanem, v jehož domě se zřejmě scházeli apoštolové. Krátce na to jsou podle přání Ducha sv. vypraveni na „první“ cestu (srov. Sk 13, 2-3). Probíhá v letech 45(46) – 49 a známe ji pouze ze Skutků (Sk 12,25 – 14,28), i když některé názvy míst této cesty najdeme též v 2Tim 3,11. Ze svědectví listů víme o této cestě pouze to, že Pavel kázal evangelium pohanům před návštěvou Jeruzaléma v roce 49 (srov. Gal 2, 1-3) a že byl kamenován (srov. 2 Kor 11,25), podle zprávy ze Skutků v Lystře (srov. Sk 14,19).

Z Antiochie se vydávají do Barnabášova rodiště na Kypr. *Prošli celý ostrov až k Pafu.* (Sk 13,6) Na závěr svého působení na ostrově se setkávají s „kouzelníkem“ (mágem – tak nějak zní překlad původního jména Elymas, pocházejícího z arabského alím), který byl u místodržitele Sergia Paula (jeho jméno je doložitelné z napsů na nalezených vykopávkách). Lukáš popisuje místodržitelovo obrácení, když Pavel plný Ducha svatého plně odhaluje Elymasovy praktiky. (srov. Sk 13,6-12)

V Pafu se Pavel s družinou nalodili, aby se přes přístav v Attalii dostali do střediska Pamfýlie Perge. Pak pokračovali dál do Antiochie Pisidské. To už byli bez Jana Marka, který se z Pafu vrátil do Jeruzaléma.

Pavel se svou družinou při hlásání evangelia dodržoval velmi podobný postup. Vyhledali židovskou komunitu ve větších městech, a když *nastala sobota, vešli do synagogy a posadili se.* (Sk 13,14) Pavel pak zvěstuje Krista jako Mesiáše nejen pro židovský národ, protože spása není omezena jen na něj. Zdůrazňuje, že Jeruzalémský chrám a židovský Zákon nejsou nutné ke spáse křesťana. Kde přijali víru, tam Pavel zakládá křesťanské komunity a při odchodu ustanovoval starší, kteří dál obec řídili. Když však neustále v synagogách narážel na odpor, obrátil se k pohanům (Řekům), kteří evangelium vstřícně přijímali. A tak Pavel zakládá křesťanské komunity, které mají jen nepatrnou nebo žádnou vazbu na židovství. Pozdější spor mezi oběma křesťanskými skupinami v otázce obřizky a dodržování Mojžíšova zákona řeší apoštolský sněm v Jeruzalémě v roce 49.

Pavel pokračuje v kázání v Ikóniu, Lystře a Derbe. V Lystře zázračně uzdravuje od narození chromého člověka a musí čelit nepochopení vlastního hlásání a zarazit pokus obyvatel Lystry, kteří chtějí Pavla a Barnabáše prohlásit za bohy.

První misijní cesta byla ukončena v Antiochii. *Vypravovali, co všechno s nimi Bůh vykonal a jak otevřel bránu k víře pohanům. A zůstali pak s učedníky delší čas.* (Sk 14,27-28) Přesnější vymezení neznáme. Podle Sk 15, 1-3 to bylo do doby, kdy byli Pavel a Barnabáš vypraveni do Jeruzaléma na apoštolský sněm.

Petr Mecl, Řím

(celý text s ilustracemi najdete na stránce farnosti: www.farnostdomazlice.cz)